WIELCE SZANOWNY PANIE KOLEGO!

Kiedy w roku 1926 Książnica-Atlas zawiesiła po 4 rocznikach Przegląd Humanistyczny, byliśmy wszyscy świadomi olbrzymiej straty, jaką przez to poniosły studja humanistyczne. Mieliśmy jednak nadzieję, że zawieszenie to jeszcze nie skasowanie. Atoli nie polepszyła się konjunktura gospodarcza — natomiast coraz bardziej dawał się nauczycielstwu odczuwać brak pisma, informującego wyczerpująco o naukach humanistycznych i kierującego pracą zawodową przez artykuły dydaktyczne i syntetyczne sprawozdania. Jedynie filologowie klasyczni rozporządzali organem odpowiednim dla swej pracy zawodowej — powszechnie wiadomo, jak nieocenione usługi oddał *Kwartalnik Klasyczny* nauczaniu filologicznemu, jak zespolił uczących i zapalił do szlachetnego współzawodnictwa, jak powstrzymał ataki na uczących i nauczanie. Ze skromnych początków rozwinął się *Kwartalnik Klasyczny* jako jedno z najpoważniejszych czasopism w Polsce.

Nie mieli takiego pisma poloniści, historycy, nie mieli go także inni neofilologowie (germaniści, romaniści, angliści itd.). Wyznając zasadę jedności humanizmu, postanowiłem stworzyć takie pismo, któreby było dokładnem odpowiednikiem humanistycznym *Kwartalnika Klasycznego.* W tym celu podjąłem się na własną rękę powołać do nowego życia Przegląd Humanistyczny — ale już nie jako pismo popularno-naukowe, jakiem był w 4 pierwszych rocznikach, lecz jako pismo dydaktyczno-informacyjne w 5 zeszytach 7-arkuszowych o rocznej objętości 560 stronic. Treść każdego zeszytu rozpadać się będzie na 4 działy: I. Dydaktyka, II. Sprawozdania (syntetyczne przedstawienie zagadnień językowych, wzgl. literackich), III. Bibljografja (streszczenia i oceny dzieł) z Przeglądem czasopism, IV. Kronika (aktualności, odkrycia, ruch naukowy, nekrologi itd.). Roczna prenumerata wynosi 20 zł., cena poszczególnego zeszytu 5 zł. Redakcję pisma będę prowadził osobiście. Pismo będzie niezależne, i odrazu postawione na takiem poziomie technicznym i treściowym, na jakim stoją inne pisma przezemnie redagowane, którym dotąd żadne pisma polskie nie dorównują. Przegląd Humanistyczny będzie więc pismem nietylko poważnem co do objętości (rocznie 560 str.) i treści, ale i pismem pięknem: papier, druk, ilustracje będą doborowe.

Elita naszych naukowców i literatów już przyrzekła współpracę; jako redaktor dałem dowody, że moje obietnice nie bywają gołosłowne i że rzeczywistość prześciga moje zapowiedzi. Co do ceny żadne pismo, prócz *Kwartalnika Klasycznego,* nie może konkurować z Przeglądem Humanistycznym.

Ale proszę pamiętać, że wielkie te korzyści okupione będą dużemi ofiarami. W zamian za to oczekuję od Pana Kolegi zrozumienia i — ofiarności. Gdzie ja daję tysiące dla ratowania sprawy naszej kultury i naszej szkoły, wolno mi apelować do Ciebie, Panie Kolego, żebyś się solidaryzował z moim wysiłkiem i poświęcił 20 zł. na rok. Duży to wydatek — nie przeczę, ale nietylko dużo otrzymujesz za te pieniądze wzamian, lecz także przyczyniasz się do ugruntowania nowego kamienia w gmachu naszej kultury, do podniesienia wartości naszej szkoły i naszego nauczycielstwa. Duży to wydatek jak na skromny budżet miesięczny nauczyciela — ale, o ile tylko Pan Kolega ma dobrą wolę, znajdzie się i na to rada. Mianowicie zgadzam się na wpłacanie prenumeraty ratami miesięcznemi (po 2 zł.) lub dwumiesięcznemi (po 4 zł.), przytem miesiące wakacyjne są nieobciążone. Takie obciążenie i najskromniejszy budżet wytrzyma. Zarazem proponuję praktykę już wypróbowaną w *Filomacie,* i w innych wydawnictwach we Lwowie: mianowicie by z grona profesorów każdego gimnazjum jeden Kolega zechciał wziąć na siebie obowiązek skarbnika i przy wypłacie pensji miesięcznej ściągać od każdego prenumeratora Przeglądu Humanistycznego po 2 zł. i kwotę tę **czekiem PKO 154.620** przekazać; na ręce tego też skarbnika wysyłać się będzie egzemplarze Przeglądu.

Na końcu niech mi wolno będzie prosić Pana Kolegę jeszcze o jedno: o łaskawą współpracę. Chciałbym, żeby Przegląd był pismem żywem; żywe może być tylko to pismo, którego czytelnicy żywy biorą udział w jego powstaniu i układaniu. Nie każdego może stać na szerokie artykuły, ale czy nie każdy ma ciekawe spostrzeżenia i pomysły?

Łączę wyrazy głębokiego poważania

Lwów, dnia 20 stycznia 1930. *Ryszard Ganszyniec*
prof. uniw.

W Administracji Przeglądu Humanistycznego (**Lwów, Potockiego 20**) można nabyć dawne roczniki I—IV po 12·50 zł za rocznik. Treść roczników jest następująca:

Przegląd Humanistyczny I 1922 (635 str.): — **(zeszyt** 1) L. Ploszewski, Ekspanzja umysłowa Francji, S. Rudniański, Niewyzyskane źródła do dziejów myśli społeczno-pedagogicznej we Francji, K. Wóycicki, Z pogranicza gramatyki i stylistyki, M. Rybarski, Strona estetyczna w nauczaniu polskiej literatury pięknej w szkole średniej, M. Kridl, Lambro i Konrad Wallenrod, M. Kłosowski, Demokracja grecka, S. Cybulski, Grafika w gramatyce, — **(zeszyt** 2—3) T. Zieliński, Rytmika prozy pięknej i jej psychologiczne podstawy, L. Komarnicki, Studjum o rozwoju poczucia piękna natury w polskiej literaturze romantycznej, J. Gołąbek, Uwagi nad poematem Gustawa Zielińskiego „Kirgiz“, I. Chrzanowski, „Godzina myśli“, J. Czubek, O „chłopskiej“ i o „pańskiej“ Iljadzie słów kilka, T. Benni, O t. zw. częściach mowy, I. Myślicki, Ideologja demokracji w świetle historji filozofji, — **(zeszyt** 4) M. Auerbach, Iloczas języków klasycznych w nauce szkolnej, Sprawozdanie działalności Twa Filologicznego w Warszawie, Recenzje zbiorowe podręczników do nauki przedmiotów humanistycznych w szkole średniej, H. Grotowska, Bibljografja podręczników i pomocy naukowych do przedmiotów humanistycznych w szkole średniej za rok 1922.

Przegląd Humanistyczny II 1923 (str. 437): — **(zeszyt** 1—2) M. Albiński, Stan badań psychoanalitycznych w zakresie twórczości literackiej, A. Szymankiewicz, Z historji modernizmu w literaturze polskiej, Z. Doberski, Lampa Akermanu, T. Sinko, O charakter Iljady, J. Czubek, O „charakter“ czy przekład Iljady?, S. Pilch Nowsze przekłady Platona, M. Maykowska, Styl tragiczny Tacyta, W. Porzeziński, O t. zw. częściach mowy słów kilka, A. Zieleńczyk, Podwójne oblicze filozofji greckiej, — **(zeszyt** 3) H. Reinhold, Kultura romańska, J. Krzyżanowski, Masynissa i jego rola w „Irydjonie“, G. Przychocki, „Potrójny z Plauta“ Cieklińskiego, R. Skulski, Metamorphosis Moralisata ks. Piotra Bercheriusa, A. Krokiewicz, O szczęściu epikurejskiem, J. Gołąbek, Stosunki dyplomatyczne między Polską a Bułgarją w XVII w., J. Górecka, Rola t. zw. nauczania zabawiającego w konstytucji pedagogicznej Komisji Edukacji Narodowej, — **(zeszyt** 4) Przegląd prac z zakresu humanistyki: A. Zieleńczyk, Filozofja, W. Tatarkiewicz, Estetyka i historja sztuki, A. Drogoszewski, Historja literatury polskiej, K. Pluciński, Filologja klasyczna, H. Reinhold, Historja literatury powszechnej, M. Kłosowski, Historja starożytna, W. Dzwonkowski, Historja powszechna,

średniowieczna i nowożytna. Dzieje Polski, W. Porzeziński, Językoznawstwo, Sprawozdania Towarzystw literackich, H. Grotowska, Bibljografja prac z zakresu humanistyki.

Przegląd Humanistyczny III 1924 (str. 372): — **(zeszyt** 1—3) S. Windakiewicz, Literatury obce w Polsce, L. Ploszewski, Przedostatni wykład Mickiewicza w College de France, T. Zieliński, Legenda o złotem runie, W. Porzeziński, Językoznawstwo w Polsce, W. Bruchnalski, Początki literatury polskiej a kobiety, A. Brückner, Pierwsza powieść historyczna, J. Gołąbek, „Jeszcze Polska nie zginęła" wśród Słowian, M. Kridl, Ostatnie lata Słowackiego, S. Witkowski, „Dziady" Mickiewicza a Delavigne, I. Wieniewski, Fr. A. Wolfa „Prolegomena ad Homerum" w świetle nowszej krytyki, — **(zeszyt** 4) Przegląd prac z zakresu humanistyki: A. Zieleńczyk, Filozofja, St. Lorentz, Estetyka i historja sztuki, A. Drogoszewski, Historja literatury polskiej, S. Seliga, Filologja klasyczna, M. Kłosowski, Historja starożytna, W. Porzeziński, Językoznawstwo, B. Poletur, Historja literatury powszechnej, W. Dzwonkowski, Historja powszechna średniowieczna i nowożytna. Dzieje Polski, Sprawozdania towarzystw literackich, H. Grotowska, Bibljografja prac z zakresu humanistyki.

Przegląd Humanistyczny IV 1925 (str. 524): — **(zeszyt** 1) A. Drogoszewski, Zbyteczna troska o honor pokolenia, S. Witkowski, Do genezy słynnej przenośni „Sonetów krymskich" i „Farysa", E. Land, Sulzer i druga część „Dziadów", R. Dyboski, O nauce języka ojczystego i literatury w angielskich szkołach średnich, E. Baumbergowa, Odmienna tradycja o Penelopie, A. Krokiewicz, „Złote słowa" Epikura, — **(zeszyt** 2) T. Zieliński, Historja motywu plautyńskich „Bliźniąt", A. Krokiewicz, Moment satyryczny w komedjach Terencjusza i geneza satyry rzymskiej, W. Wąsik, Poglądy Sebastjana Petrycego z Pilzna na zasadnicze problematy teoretyczno-poznawcze i metafizyczne, I. Myślicki, Kultura Islamu, A. Kryński, Dzisiejszy język polski urzędowy, — **(zeszyt** 3) A. Kryński, Dzisiejszy język polski urzędowy, A. Brückner, Dawna literatura mieszczańska, S. Seliga, Cyceron przeciw świadkom, F. Kränzler, Nietzsche a filozofja fikcyj, — **(zeszyt** 4) Przegląd prac z zakresu humanistyki: A. Zieleńczyk, Filozofja, S. Lorentz, Estetyka i historja sztuki, W. Porzeziński, Językoznawstwo, S. Seliga, Filologja klasyczna, B. Poletur, Historja literatury powszechnej, A. Drogoszewski, Historja literatury polskiej, T. Wałek-Czernecki, Historja starożytna, S. Arnold, Historja średniowieczna, W. Dzwonkowski, Historja nowożytna, Sprawozdania, H. Grotowska, Bibljografja prac z zakresu humanistyki.

Cena rocznika I-IV wynosi 12·50 zł, cena poszczególnych zeszytów po 4 zł, płatna czekiem **PKO Warszawa 154.620.**

Redakcja i administracja Przeglądu Humanistycznego: Lwów, ul. Potockiego 20.